

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Samen slagvaardig: **Een nieuwe visie** voor de Milieugegevallen Dienst (MOD)

De Milieuongevallen Dienst (MOD) van het RIVM is een responsorganisatie die dag en nacht klaarstaat om overheden en hulpdiensten te ondersteunen bij incidenten, rampen en aanslagen met gevaarlijke stoffen. We dragen bij met onze specialistische kennis en onze innovatieve aanpak. In een snel veranderende wereld is het noodzakelijk

dat de MOD zich continu ontwikkelt. Daarom hebben wij begin 2026, vanuit onze missie en kernwaarden, een toekomstgerichte visie opgesteld, gericht op deskundigheid, samenwerking, brede maatschappelijke bijdrage en innovatie. Deze visie geeft richting aan ons handelen in de komende jaren.

Missie en kernwaarden

De MOD geeft bij chemische en biologische (mogelijk moedwillige) incidenten proactief en slagvaardig advies op basis van kennis, metingen, monsternamen en analyse. De MOD staat 24/7 paraat, waarbij de MOD de deskundigheid van het hele RIVM kan inzetten. Daardoor kunnen veiligheidspartners bij incidenten maatregelen nemen om de gevolgen voor milieu en gezondheid te beperken. Bij niet-acute crises opereert de MOD als onafhankelijke meet- en adviesdienst.

Als lerende organisatie ontwikkelt de MOD zijn kennis voor een veiligere wereld. Onze kernwaarden – deskundig, proactief en slagvaardig – vormen het fundament van ons werk. MOD'ers zijn “blussende wetenschappers”: ze combineren wetenschappelijke kennis met praktische daadkracht en schakelen moeiteloos binnen het crisisnetwerk. MOD'ers ben je niet zomaar; het is een verantwoordelijke taak die we naast ons reguliere werk bij het RIVM vervullen.

Onze visie in vier thema's

1. Samenwerking (inter)nationaal

De MOD werkt intensief samen met nationale partners, waaronder laboratoria, kennispartners en hulpverleningsdiensten. Door expertise en praktijk te verbinden bieden we een krachtige aanpak van incidenten met gevaarlijke stoffen. We dragen actief bij aan de ontwikkeling van een landelijke meet- en monsternamenstrategie voor chemische incidentbestrijding en CBRN-incidenten.

De Environmental Assessment Unit (EAU) is internationaal bekend en zichtbaar als volwaardige internationale counterpart van de MOD. De EAU wordt regelmatig ingezet, ook bij incidenten in Caribisch Nederland.

Binnen het RIVM bundelen wij onze krachten met andere specialisten en expertises. Zoals met de Ongevalsorganisatie Straling bij onder meer CBRN-incidenten. Hierdoor benut de MOD ook deze specialistische kennis en vaardigheden voor adviezen, tools en producten die ten dienste staan van ons netwerk.

MOD'ers vormen een brug tussen de academische wereld van het RIVM en de praktische doe-cultuur van de veiligheidsregio's. We zijn zichtbaar en laagdrempelig benaderbaar voor collega's en externe partners.

Veiligheidsregio's en andere vraagstellers weten precies bij wie ze moeten zijn voor deskundig advies en snelle ondersteuning bij incidenten met gevaarlijke stoffen.

2. Kennis en innovatie

De MOD ontwikkelt kennis en vaardigheden vanuit een strategische kennisagenda, gericht op zowel toegepast als wetenschappelijk onderzoek. Wij delen deze kennis proactief met onze netwerkpartners en dragen bij aan de vernieuwing van werkwijzen als gevolg van signalen en ontwikkelingen. We werken datagedreven en maken onze data FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).

We onderhouden onze kennis via (inter)nationale netwerken en projecten. Wij investeren in technologische ontwikkelingen en innovaties in meetapparatuur en lopen voorop in de toepassing ervan. Ook richt de MOD zich op de kennisverspreiding van bestaande meetvoorzieningen, en we adviseren hierover. Netwerkpartners maken gebruik van onze tools, zoals de IncidentApp, zodat kennis bijdraagt aan de respons. Ons wagenpark en onze apparatuur zijn state-of-the-art en sluiten aan bij de taken van de MOD.

3. Verbreding van taken

De MOD is meer dan alleen een responsorganisatie. Ook bij bredere maatschappelijke vraagstukken bieden we onafhankelijke en betrouwbare ondersteuning op basis van onze expertise. We zetten onze kennis en middelen ook in als specialistische meet- en adviesdienst voor vragen vanuit overheden en interne RIVM-vraagstellers. Wij staan klaar om te meten, monsters te nemen, analyses uit te voeren en te adviseren over de gevolgen voor gezondheid en milieu bij verspreiding van en blootstelling aan chemische stoffen. De MOD wordt vaker ingezet voor milieuvraagstukken en kijkt bij incidenten niet alleen naar de gevolgen voor de gezondheid, maar maakt ook een inschatting van de gevolgen voor het milieu.

4. Lerende organisatie met basis op orde

De MOD wil een lerende organisatie zijn. We investeren continu in scholing, ontwikkeling en stimuleren initiatief, zodat medewerkers zich in een veranderende omgeving moeiteloos kunnen aanpassen aan onverwachte situaties. Elk incident is immers weer anders. MOD'ers handelen autonoom binnen duidelijke kaders, nemen verantwoordelijkheid en kennen hun rol binnen de respons-

organisatie. Een proactieve houding, kennis delen en feedback geven zijn voor ons vanzelfsprekend. We experimenteren, denken in oplossingen en bewaken altijd de veiligheid van onszelf en onze omgeving.

Onze organisatie kenmerkt zich door flexibiliteit: MOD'ers denken proactief mee, schakelen snel en stemmen hun inzet altijd af op de behoefte van de vraagsteller. We werken planmatig en agile, waardoor we continu nieuwe toepassingen en innovatieve oplossingen kunnen ontwikkelen.

De MOD heeft de basis op orde: kwaliteit, data, opleiden, trainen en oefenen (OTO), beheer van middelen en projectmanagement zijn stevig verankerd. Daarmee garanderen we een betrouwbare, innovatieve en flexibele partner voor iedere crisis of uitdaging.

Samen voor een veilig Nederland

Visie is doen. In gesprek met elkaar en vanuit een gedeelde ambitie gaan we verdere stappen zetten. Samen met onze netwerkpartners werken we, als deskundige, proactieve en slagvaardige responsorganisatie, aan een veilig Nederland.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juni 2026

De zorg voor morgen
begint vandaag